

Protokoll fört vid pleniföredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån S3

Närvarande
VT, HJ, RH, AH-J, AH, FK, AR, CW

Frånvarande

Justerat
Omedelbart

Ordförande
Lantråd
Veronica Thörnroos

Föredragande
Minister
Annette Holmberg-Jansson

Protokollförare
Byråchef
Ylva Lindström

Nr 27

Distribution och utdelning av mun- och nässkydd till elever i skolorna på Åland från och med årskurs 7 samt på gymnasienivå
ÅLR 2021/2102
42 S3

Beslut

För att förebygga spridning av coronavirussmitta beslöt landskapsregeringen att mun- och nässkydd ska distribueras till skolorna på Åland och delas ut till elever från och med årskurs 7 samt till elever på gymnasienivå då undervisningen genomförs som närundervisning enligt **bilaga S321P20**.

Hänvisning

Sändlista för kännedom

Kontaktperson

Ylva Lindström, +358 18 25 000 (vxl)

e-post ylva.lindstrom@regeringen.ax

Ärende

Distribution och utdelning av mun- och nässkydd till elever i skolorna på Åland från och med årskurs 7 och på gymnasienivå**Beslut**

För att förebygga coronavirussmitta beslöt landskapsregeringen att mun- och nässkydd ska distribueras till skolorna och delas ut till elever från och med årskurs 7 samt till elever vid Ålands gymnasieskolor, Ålands folkhögskola och Ålands musikinstitut då undervisningen genomförs som närundervisning. Distribution och utdelning av mun- och nässkydd i skolorna sker under perioden från och med den 22.3.2021 till och med den 16.4.2021 förutsatt att undervisningen genomförs som närundervisning och samarbetsgruppen för hantering av covid-19-epidemin rekommenderar användning av mun- och nässkydd i skolorna. Utdelning kan även ske i skolorna före den 22.3.2021 till de skolor som ordnar närundervisning i begränsad omfattning enligt skolans bedömning men i övrigt enligt rekommendationen har distansundervisning.

Ålands hälso- och sjukvård har fått i uppdrag av landskapsregeringen att för det beskrivna behovet bekosta och tillhandahålla CE-märkta kirurgiska mun- och nässkydd till berörda skolor för elever i årskurs 7-9 och i gymnasier då undervisningen genomförs som närundervisning. Kostnaderna för mun- och nässkydden kommer inte att belasta Ålands hälso- och sjukvårds ordinarie budget.

Motivering

En samarbetsgrupp för hantering av covid-19-epidemin på Åland har etablerats och består av representanter från landskapsregeringen, Ålands hälso- och sjukvård och en observatör från Institutet för hälsa och välfärd. Samarbetsgruppen har beslutat om vägledande definitioner av epidemifaserna på Åland. Samarbetsgruppen planerar preventiva åtgärder för varje fas. I handlingsplanen som på förslag av samarbetsgruppen antogs av landskapsregeringen (ÅLR 2020/8256) och som reviderades 28.01.2021 finns

angivet preventiva åtgärder på samhällsnivå. Samarbetsgruppen utvärderar epidemiläget varje vecka och avgör vilken fas som gäller samt diskuterar eventuella ändringar i åtgärder. Om epidemisituationen på Åland förvärras eller om nya mer smittsamma varianter av viruset sprids kan ytterligare rekommendationer eller tvingande begränsningar komma i fråga än vad som listats under spridningsfasen. Detta kan innebära att striktare åtgärder vidtas än vad som anges för en specifik fas

Enligt Institutet för hälsa och välfärd smittar viruset i första hand som droppsmitta när en person hostar eller nyser. En ändamålsenlig användning av munskydd minskar smittorisken genom att hindra att droppar sprids till omgivningen. Syftet med en rekommendation att använda mun- och nässkydd är att skydda mot eventuell exponering för coronavirussmitta. Det rekommenderas emellertid inte användning av mun- och nässkydd om användningen innebär att det blir orimligt svårt att andas eller om det finns andra hälsoskäl som hindrar användning av mun- och nässkydd (Institutet för hälsa och välfärd).

Epidemiläget

Epidemisituationen på Åland försämrades snabbt under vecka 7 år 2021 då 57 fall bekräftades. Under vecka 8 konstaterades 67 nya fall och vecka 9 bekräftades 57 nya fall. 14-dagarsincidens för vecka 8-9 var 413 / 100 000. Knappt hälften av de smittade de senaste tre veckorna är i skolåldern. Smittspridning har skett i skolor och såväl elever som lärare har smittats. Flera hundra elever och personal har exponerats och satts i karantän enligt smittskyddslagen. Ansvarig smittskyddsläkare beslöt 18.2.2021 samt 20.2.2021 att med stöd av 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) stänga två skolor där det funnits bekräftad smittspridning (ÅHS 35/2021).

Då Åland var i en epidemisituation som var betydligt värre än vad som bedömts motsvarande tillräckligt för inträde i spridningsfasen rekommenderade samarbetsgruppen 24.2.2021 att årskurs 7-9 skulle stängas i alla grundskolor på Åland under perioden 1.3.2021-12.3.2021 baserat på en bedömning att exponering och smittspridning till elever även i andra skolor var sannolik, särskilt inom årskurs 7-9 på grund av större klasser, mer blandade klasser och fler lärare per klass. Landskapsregeringen beslöt 25.2.2021 med stöd av 58 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar (FFS 1227/2016) att stänga årskurs 7-9 i alla grundskolor på Åland under perioden 1.3.2021-12.3.2021.

Med tanke på att smittspridningen därefter inte minskat signifikant bedömde samarbetsgruppen 8.3.2021 att det är nödvändigt att fortsatt hålla årskurs 7-9 stängda i alla grundskolor på Åland under perioden 15.3.2021-19.3.2021. Den 11.3.2021 beslöt landskapsregeringen att förlänga stängningen av årskurs 7-9 till den 21.3.2021. För att minska risken för smittspridning då skolorna öppnar rekommenderade samarbetsgruppen 8.3.2021 att elever i årskurs 7-9 använder mun- och nässkydd i skolan då undervisningen åter genomförs som närundervisning.

För gymnasier rekommenderas enligt handlingsplanen distansundervisning då Åland befinner sig i spridningsfasen. Närundervisning kan då ordnas i begränsad omfattning och enligt skolans bedömning ifall närundervisning är väsentlig för att studierna ska framskrida. För att minska risken för smittspridning vid närundervisning rekommenderas att elever använder mun- och nässkydd i skolan.

Rekommendationen om användning av mun- och nässkydd även i årskurs 7-9 då undervisningen genomförs som närundervisning gäller under perioden 22.3.2021 till och med 16.4.2021 samt även i vissa fall då undervisningen genomförs som närundervisning före den angivna perioden.

En förändring av epidemiläget under den angivna perioden kan göra att rekommendationen för användning av mun- och nässkydd i skolorna kan omprövas samt även beroende på situationen även förlängas.

Mun- och nässkydden avhämtas från Ålands hälso- och sjukvård med början från och med 17.3.2021 och skolorna delar på ett lämpligt sätt ut informationen till elever/studerande om hur mun- och nässkydd skall användas, tex genom en förevisningsvideo.

Smittläget för den angivna perioden kan inte förutsägas men följande beräkning är ändå gjord med antagandet att en viss del av eleverna under nämnda period har distansundervisning: Beräkningen gällande åtgången av mun- och nässkydd är baserad på antalet elever i årskurs 7-9 samt antalet elever på gymnasienivå som under fyra veckors perioden kan ha närundervisning. Under en vecka beräknas därmed att det i genomsnitt kan delas ut ca 10 000 stycken mun- och nässkydd per vecka i början av perioden samt 23 000 stycken mun- och nässkydd per vecka i slutet av perioden, vilket motsvarar distribution av mun- och nässkydd till elever om två engångsmun- och nässkydd per dag under vardagar under en fyra veckors period.

Kostnaden för ett engångsmunskydd- och nässkydd beräknas för närvarande till ca 0,50 euro, men priset kan variera beroende på tillgång och efterfrågan. Kostnaden per vecka kan då bli ca 5 000 euro per vecka under de två första veckorna och ca 11 500 euro för alla elever under följande två veckors period vilket för hela den beräknade perioden om fyra veckor kan bli totalt ca 33 000 euro.

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Utbildningsbyrån, Elisabeth Storfors
Ålands hälso- och sjukvård, jeanette.pajunen@ahs.ax

SÄNDLISTA

De åländska kommunerna
Ålands kommunförbund, info@kommun.ax
Kommunernas socialtjänst k.f., info@kst.ax
Ålands hälso- och sjukvård, info@ahs.ax
Ålands högstadieskolor, hogstadieskolor@utbildning.ax
Ålands gymnasieskolor, gymnasieskolor@utbildning.ax
Skoldirektörerna på Åland, skoldirektorer@utbildning.ax
Ålands folkhögskola, folkis@afhs.ax